

ที่ พย ๐๐๒๓.๓/ว ๔๗/๔

ศาลากลางจังหวัดพะเยา
ถนนพหลโยธิน พย ๕๖๐๐

๖๖ พฤศภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ซักซ้อมแนวทางการจัดเก็บภาษีป้ายของโรงเรียนเอกชนและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกเทศมนตรีเมืองพะเยา และนายกเทศมนตรีเมืองดอกคำใต้

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๓๓๓๖
ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีหนังสือสรุปผลการประชุมแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บภาษีป้ายของโรงเรียนเอกชนและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยแจ้งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นตรวจสอบและซักซ้อมแนวทางปฏิบัติไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดความชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

จังหวัดพะเยาได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า เพื่อให้การจัดเก็บภาษีป้ายของโรงเรียนเอกชนและสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง และถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน จึงซักซ้อมแนวทางการจัดเก็บภาษีป้ายของโรงเรียนเอกชนและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในการนี้ จังหวัดพะเยา จึงขอให้อำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ประชาชนสมัพน์การติดตั้งป้ายทุกประเภท โดยแจ้งให้ประชาชนทราบว่า ป้ายใดบ้างอยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษีป้ายหรือได้รับการยกเว้นภาษีป้าย อัตราภาษีป้ายที่ใช้ในการจัดเก็บ หน้าที่ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย การชำระภาษีป้าย ตลอดจนบทกำหนดโทษในกรณีที่มีการหลีกเลี่ยงไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย และไม่ชำระภาษีป้ายภายในกำหนด รวมทั้งประชาชนสมัพน์การติดตั้งป้ายที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ เช่น ฝ่าฝืนตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้น เพื่อให้สอดคล้องตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๐๑ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๓๓ เรื่อง การทุจริตและประพฤติมิชอบเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีป้าย

๒. ดำเนินการสำรวจตรวจสอบป้ายทุกปี โดยสำรวจป้ายทุกประเภททั้งที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษี และได้รับการยกเว้นภาษี เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำทะเบียนคุณ ก่อนจะดำเนินการแยกประเภทป้าย และแจ้งประเมินภาษีป้าย หากมีความจำเป็นต้องเข้าไปภายในสถานประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้ พนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องมีหนังสือขอเข้าไปในสถานที่ ตั้งแต่ล่าสุด และสำรวจในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้น และพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการ หรือออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งบัญชี หรือเอกสารเกี่ยวกับภาษีป้ายมาตรวจสอบภายในกำหนดเวลาอันสมควรได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐

๓. กรณีป้ายของโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
แจ้งโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทราบว่า ป้ายที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีป้ายตามมาตรา ๘ (๙)
แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ หมายถึง ป้ายขื่อของโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
และต้องแสดงไว้ ณ อาคารหรือบริเวณของโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น แต่ไม่รวมถึงป้ายโฆษณา
ของโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนด้วย ทั้งนี้ เทียบเคียงตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๘/๒๕๕๗
โดยป้ายขื่อของโรงเรียนเอกชนต้องใช้อักษรไทยขนาดใหญ่พสมควร ติดไว้ที่บริเวณโรงเรียนในระบบ
ณ ที่ซึ่งเห็นได้ง่าย โดยต้องมีคำว่า “โรงเรียน” ประกอบขื่อด้วย ในกรณีที่มีอักษรต่างประเทศกำกับ ต้องไม่มี
ขนาดใหญ่กว่าอักษรไทย และสำหรับโรงเรียนในระบบที่จัดการศึกษาประเภทอาชีวศึกษาทั้งระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพขั้นสูงอาจใช้คำว่า “วิทยาลัยอาชีวศึกษา”
หรือ “วิทยาลัยเทคโนโลยี” ประกอบขื่อแทนคำว่า “โรงเรียน” ก็ได้ โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้นำมาใช้กับโรงเรียน
นอกระบบด้วย ตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๑๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐
และกรณีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องใช้อักษรไทยและต้องใช้คำว่า “มหาวิทยาลัย” “สถาบัน” หรือ “วิทยาลัย”
นำหน้าขื่อ ซึ่งขื่อสถาบันอุดมศึกษาจะใช้อักษรต่างประเทศด้วยก็ได้ โดยได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยคำแนะนำ
ของคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติ
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๖

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายชุตเดช มีจันทร์)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร. ๐ ๕๔๔๔ ๙๖๒๒ – ๒๔ ต่อ ๓๙
โทรสาร ๐ ๕๔๔๔ ๙๖๒๔ ต่อ ๑๙
ผู้ประสาน : นางสาววนิสาฯ จงกາล โทร. ๐๙ ๖๑๕๕ ๕๔๒๐

ลงวันที่.....	๑๗ พ.ค. ๒๕๖๕
วันที่.....	
เวลา.....	

ที่ มา ๐๔๐๔.๗/ว ๓๑๓๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ซักข้อมูลแนวทางการจัดเก็บภาษีป้ายของโรงเรียนเอกชนและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มา ๐๔๐๗/ว ๑๐๑ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๓๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตัวที่สุด ที่ หมายเลข ๑๒๐๗/๑๘๐

ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ชุด

๒. สรุปย่อคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๙/๒๕๕๙

ด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีหนังสือสรุปผลการประชุมแนวทางการแก้ไขปัญหา การจัดเก็บภาษีป้ายของโรงเรียนเอกชนและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยแจ้งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตรวจสอบและซักข้อมูลแนวทางปฏิบัติไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดความชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การจัดเก็บภาษีป้ายของโรงเรียนเอกชน และสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง และถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน จึงซักข้อมูลแนวทางการจัดเก็บภาษีป้ายของโรงเรียนเอกชนและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ประชาสัมพันธ์การติดตั้งป้ายทุกประเภท โดยแจ้งให้ประชาชนทราบว่า ป้ายใดบ้างอยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษีป้ายหรือได้รับการยกเว้นภาษีป้าย อัตราภาษีป้ายที่ใช้ในการจัดเก็บ หน้าที่ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย การชำระภาษีป้าย ตลอดจนบทกำหนดโทษในกรณีที่มีการหลีกเลี่ยงไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย และไม่ชำระภาษีป้ายภายในกำหนด รวมทั้งประชาสัมพันธ์การติดตั้งป้ายที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ เช่น ฝ่าฝืนตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือตามพระราชบัญญัติรักษาระบัณฑิต และความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้น เพื่อให้สอดคล้องตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มา ๐๔๐๗/ว ๑๐๑ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๓๓ เรื่อง การทุจริตและประพฤติมิชอบเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีป้าย ความละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง

๒. ดำเนินการสำรวจตรวจสอบป้ายทุกปี โดยสำรวจป้ายทุกประเภททั้งที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษี และได้รับการยกเว้นภาษี เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำทะเบียนคุณ ก่อนจะดำเนินการแยกประเภทป้าย และแจ้งประเมินภาษีป้าย หากมีความจำเป็นต้องเข้าไปภาຍในสถานประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีหนังสือขอเข้าไปในสถานที่ดังกล่าว และสำรวจในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้น และพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการ หรือออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งบัญชี หรือเอกสารเกี่ยวกับภาษีป้ายมาตรวจสอบภายในกำหนดเวลาอันสมควรได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐

๓. กรณีป้ายของโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แจ้งโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทราบว่า ป้ายที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีป้ายตามมาตรา ๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ หมายถึง ป้ายซึ่งของโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และต้องแสดงไว้ ณ อาคารหรือบริเวณของโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น แต่ไม่รวมถึงป้ายโฆษณา ของโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนด้วย ทั้งนี้ เทียบเคียงตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๙/๒๕๕๙

โดยป้ายซึ่ง...

โดยป้ายชื่อของโรงเรียนเอกชนต้องใช้อักษรไทยขนาดใหญ่พอด้วย ติดไว้ที่บริเวณโรงเรียนในระบบบันทึก ที่ซึ่งเห็นได้ง่าย โดยต้องมีคำว่า “โรงเรียน” ประกอบชื่อด้วย ในกรณีที่มีอักษรต่างประเทศกำกับ ต้องไม่มีขนาดใหญ่กว่าอักษรไทย และสำหรับโรงเรียนในระบบที่จัดการศึกษาประเภทอาชีวศึกษาห้ามระบุชื่อของสถานศึกษานี้ยบตัวอักษรไทยและระบุชื่อของสถานศึกษานี้ยบตัวอักษรไทยและต้องใช้คำว่า “วิทยาลัยอาชีวศึกษา” หรือ “วิทยาลัยเทคโนโลยี” ประกอบชื่อแทนคำว่า “โรงเรียน” ก็ได้ โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้นำมาใช้กับโรงเรียนในระบบด้วย ตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๑๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และกรณีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องใช้อักษรไทยและต้องใช้คำว่า “มหาวิทยาลัย” “สถาบัน” หรือ “วิทยาลัย” นำหน้าชื่อ ซึ่งชื่อสถาบันอุดมศึกษาจะใช้อักษรต่างประเทศด้วยก็ได้ โดยได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
โทร. ๐-๒๒๔๑-๐๗๕๕
“ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์” saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน : วันวิสา ปรีখานันท์ โทร. ๐๖-๓๗๗๑-๑๙๒๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย

๗๖/

ด่วนที่สุด

ที่ ผด ๑๒๐๑/๔๙๐

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๕
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอส่งรายงานสรุปผลการประชุม เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผด ๑๒๐๑/๔๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปผลการประชุม จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้เขิญกรรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เข้าร่วมประชุมหารือเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน กรณีกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) "ไม่แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของโรงเรียนเอกชน ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid - 19) อันเป็นเหตุให้บางส่วนต้องเลิกกิจการอันเนื่องจากไม่สามารถแบกรับภาระค่าใช้จ่ายของสถานศึกษาด้านต่าง ๆ เป็นเหตุให้ครุและนักเรียนของโรงเรียนเอกชนได้รับความเดือดร้อน เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุม ๘๐๑ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน นั้น

บัดนี้ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้สรุปผลการประชุมเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งสรุปผลการประชุม จำนวน ๑ ชุด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๑. ผู้รับผิดชอบ ๑. นางสาวอรุณรัตน์ ใจดี ผู้อำนวยการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
เลขบัตรบ. ๒๖
วันที่ - ๔ มี.ค. ๒๕๖๕
เวลา..... ๑๖.๒๘ ๖๖

ขอแสดงความนับถือ

(๑)

(นายอดิศร ร่มสันติ)

รองเลขานุการ ปฏิบัติการแทน
เลขานุการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๒. กองส่งเสริมและพัฒนา การจัดการศึกษาท้องถิ่น
เลขบัตรบ. ๘๗๐
วันที่ - ๔ มี.ค. ๒๕๖๕
เวลา.....

สำนักสอบสวน ๔

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๘๒๒๑

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๓๗๑

www.ombudsman.go.th

๓. กองส่งเสริมและพัฒนา การจัดการศึกษาท้องถิ่น
เลขบัตรบ. ๒๙๐
วันที่ - ๐๖ มี.ค. ๒๕๖๕
เวลา..... ๑๐.๔๙ ๖๖

สรุปผลการประชุมหารือแนวทางการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของโรงเรียนเอกชน
ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 (Covid - 19)
และการบริหารจัดการเพื่อความอยู่รอดและยั่งยืนภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค Covid - 19
เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุม ๙๐๑ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๑. นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต
๒. นายสมศักดิ์ แสนทิรัณย์
๓. นายอรรถการ ตฤษณารังสี
๔. นางศรีสุดา รักษ์เพ่า
๕. นายอรรถพล ตรีกตรอง
๖. นางศรีพรพรรณ ชุมนุม
๗. พันโท เพพจิต วิยะคุปต์
๘. นายจักริน กระแสมุข
๙. นายอนันต์ อภิชัยนันท์
๑๐. นางสาวอนันญา เรืองศรี
๑๑. นายกิตติ์บดี เสวกพันธ์
๑๒. นางสาวนุศยา รัตนไฟโรจน์

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

- ที่ปรึกษาประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ที่ปรึกษาประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน
เลขานุการประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ผู้ทรงคุณวุฒิ
ผู้ทรงคุณวุฒิ
ผู้อำนวยการสำนักสอบสวน ๔
ผู้อำนวยการสำนักสอบสวน ๑
ผู้อำนวยการสำนักสอบสวน ๓
เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ
เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ
เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

สมาคมคณะกรรมการประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชน

๑. ผศ.ดร.ศุภเสghi คณาจารย์
๒. นางนวลอนงค์ ผ่องสุวรรณ
๓. ดร.ปาริชาต ปริยา祚ดิ

นายกสมาคมคณะกรรมการประสานและส่งเสริม

การศึกษาเอกชน

ที่ปรึกษาสมาคมคณะกรรมการประสานและส่งเสริม
การศึกษาเอกชน
เลขานุการสมาคมคณะกรรมการประสานและส่งเสริม
การศึกษาเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

๑. นายพิรศักดิ์ รัตนะ
๒. นายประยูร หรั่งทรัพย์
๓. นางชนิดา พັກເຈຣີຍ
๔. นายปาพจน์ วิณิชยกุล

เลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
รองเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
นิติกรชำนาญการพิเศษ

สำเนาถูกต้อง

นายธีรพงศ์ เพ็ชรสุก
เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

๕. นางสาววรณัฐ ชัยวัฒนา
๖. นายศรัณ อั้ยราษฎร์

กองทุนสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชน

๑. นายกันต์ธนกร สุขทัต
๒. นางสาวกัลป์ยกร กระแสร์ชล

กระทรวงมหาดไทย

๑. นายไตรภพ วงศ์ไตรรัตน์
๒. นายปารេច รัช្យาจาร
๓. นายพิเชฐ ศรีมารุต
๔. นางสาววิรณา กอเกียรติ

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

๑. นางสาวเออม เจริญทองตระกูล
๒. นางสาวศิริญา วงศ์พิพิธ
๓. นางสาวศิริพร พรมวงศ์
๔. นายภูริณัฐ พิทยา

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

๑. นางมัลลิกา อัพภาสกิจ
๒. นางสาวล็ิตดาวัลย์ พรมคนทรี

กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง

๑. นางพิมพ์อร ยิ่งประเสริฐ
๒. นายเจร คงทอง
๓. นายเสงขุนวุฒิ เลิศภรเมษย์ถักษณ์
๔. นางสาวเกษราพรรณ ฉัตรพัฒนศิริ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

๑. นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ
๒. นายชรินทร์ สัจจามั่น
๓. นางประออรัตน์ กาญจน์ธนภัทร
๔. นายวันเดช โพธิ์วรวิจิ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

หัวหน้ากลุ่มงานเงินทุนเลี้ยง

หัวหน้ากลุ่มงานเงินสะสมและเงินสมทบ

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรม

ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาโครงสร้างระบบภาษี

เศรษฐกรชำนาญการ

เศรษฐกรชำนาญการ

เศรษฐกรปฏิบัติการ

ผู้อำนวยการกองกำกับและพัฒนาระบบเงินอกราบประมาณ

นักวิชาการคลังชำนาญการ

นักวิชาการภาษีชำนาญการพิเศษ

นิติกรชำนาญการพิเศษ

นักวิชาการภาษีปฏิบัติการ

นักวิชาการภาษีชำนาญการ

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายการคลังและการพัฒนารายได้

ผู้อำนวยการกลุ่มงานนิเทศศาสตร์การพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

สำเนาถูกต้อง

(นายธีรพงศ์ เพ็ชรสุก)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินประทานการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกรณีปัญหาความเดือดร้อนของโรงเรียนเอกชนในประเด็นต่างๆ และมีมติหรือข้อสรุปที่ประชุมร่วมกันเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของโรงเรียนเอกชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 (Covid - 19) และการบริหารจัดการเพื่อความอยู่รอดและยั่งยืนภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค Covid - 19 ดังนี้

๑. การแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

๑) ประเด็นเงินอุดหนุนค่าธรรมเนียมการศึกษารายบุคคลของนักเรียนโรงเรียนเอกชน

เนื่องจากการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนถือว่าเป็นบริการสาธารณะเข่นเดียว กับโรงเรียนของรัฐและเป็นทางเลือกช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐในด้านการศึกษา จึงเห็นควร มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑.๑) ขอให้ภาครัฐอุดหนุนค่าธรรมเนียมการศึกษารายบุคคลของนักเรียนโรงเรียนเอกชน ร้อยละ ๓๐๐ เป็นเวลา ๒ ปี เมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid - 19) กลับเข้าสู่ภาวะปกติโรงเรียนสามารถเปิดเรียนได้ตามปกติแล้ว จึงปรับลดเงินช่วยเหลือเบี้ยนร้อยละ ๗๐ ตามเดิม

(๑.๒) กรณีการลดหย่อนภาษีสำหรับการบริจาคเงินเพื่อการศึกษาให้โรงเรียนเอกชน ส่องเทา นั้น เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และกรมสรรพากร ยังมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวไม่ตรงกัน จึงขอให้ สช. และกรมสรรพากร หารือร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติ เกิดความชัดเจนและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน นอกจากนี้ หน่วยรับสิทธิเมื่อได้รับทราบแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน หาก การประชุมดังกล่าวแล้ว ขอให้ช่วยประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริจากทราบถึงสิทธิการลดหย่อนภาษีของทาง รวม การบริจาคตามพระราชกำหนดกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๗๙๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

(๑.๓) ขอให้กรมสรรพากรพิจารณาให้ความสำคัญในเรื่องการลดหย่อนภาษีสำหรับ การบริจาคเงินเพื่อการศึกษาให้โรงเรียนเอกชน ส่องเทาโดยขยาย (ต่อ) โครงการในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อไป เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือโรงเรียนเอกชน

๒) ประเด็นการส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการครูโรงเรียนเอกชน

(๒.๑) ขอให้รัฐพิจารณาหาแนวทางเพื่อให้ครูโรงเรียนเอกชนที่ใช้สิทธิสวัสดิการกองทุน สงเคราะห์สามารถเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลในส่วนที่เกินสิทธิได้ (๑๕๐,๐๐๐ บาท ต่อคน ต่อปี) โดยใช้สิทธิ การรักษาขั้นพื้นฐาน (สิทธิบัตรทอง) เพิ่มเติมเพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายได้

(๒.๒) ในระยะยาวมีการศึกษาและปรับแก้ไขกฎหมายเพื่อให้ครูโรงเรียนเอกชน สามารถเลือกใช้สิทธิบัตรทอง หรือประกันสังคม เป็นทางเลือกได้

สำเนาอยู่ท้อง

(นายอธิรงค์ เพ็ชรสุก)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

๒.๓) ขอให้ สช. เร่งรัดการศึกษาวิจัยที่ร่วมกับสภากาชาดเพื่อวางแผนเกี่ยวกับการเพิ่มเงินเดือนครูโรงเรียนเอกชนในอนาคต เพื่อผู้ตรวจการแผ่นดินจะได้นำเสนอในหลักการให้แก่รัฐบาลเพื่อรับไว้พิจารณาภายใต้เงื่อนไขหรือเงื่อนเวลาเมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติหรือฐานะทางการเงินและการคลังของรัฐบาลดีขึ้นในอนาคต

๓) ประเด็นเรื่องงบประมาณค่าอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนขั้นพื้นฐาน

๓.๑) ขอให้รัฐเพิ่มเงินอุดหนุนค่าอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนขั้นพื้นฐานให้แก่โรงเรียนเอกชนที่ประสบปัญหาร้อยละ ๑๐๐ โดยพิจารณากำหนดรายละเอียดโรงเรียนเอกชนที่ควรได้รับการช่วยเหลือให้ชัดเจน (ไม่จำเป็นว่าต้องพิมพ์ให้ทุกโรงเรียน)

๓.๒ สำหรับข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ที่ขอให้สามารถนำเงินเหลือจ่ายสำหรับค่าอาหารกลางวันไปใช้ในการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาหาร การดูแลอาหารได้นั้น ให้ สช. หารือไปยังสำนักงบประมาณ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและมีแนวทางดำเนินการโดยถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมายท่อไป

๔) ประเด็นการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และภาษีป้าย

๔.๑) ปัจจุบันพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้แล้ว ทำให้การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างเดิมถูกยกเลิกไป และรัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติการลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๓ ทำให้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของโรงเรียนเอกชนในระบบและนอกระบบ ได้รับส่วนลดร้อยละ ๙๐ ยกเว้นโรงเรียนเอกชนนอกระบบ ๔ ประเภท ที่ประกอบกิจกรรมในเชิงธุรกิจ ได้แก่ ประเภทศิลปะและกีฬา ประเภทวิชาชีพ ประเภทกวดวิชา และประเภทสร้างเสริมทักษะ ร่วมที่ไม่ได้รับการลดภาษี ที่ประชุมจึงมีมติให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลังรับประ得罪เรื่องการยกเว้นการลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแก่โรงเรียนเอกชนนอกระบบ ๔ ประเภทด้วย แม้อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่เข้าถุงภาษีที่จะได้รับการลดภาษีเนื่องจากประกอบกิจกรรมเชิงธุรกิจ แต่หากการดำเนินกิจการของโรงเรียนเอกชนนอกระบบไม่เป้าประสงค์ที่สอดคล้องและตรงกับหลักเกณฑ์ของโรงเรียนเอกชนที่จะได้รับการลดภาษีก็ขอให้อนุโลมตามควรแก่กรณีอย่างเสมอภาคและยั่งยืนต่อไป ทั้งนี้ หากรัฐบาลมีนโยบายลดอัตราการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างอีกในอนาคตและรวมถึงในระยะยาว โดยให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ประสานงานกับสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลังในเรื่องดังกล่าวท่อไป

๔.๒) สำหรับประเด็นภาษีป้าย ซึ่งปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางในการจัดเก็บภาษีป้ายไม่เป็นไปในทิศทางและมาตรฐานเดียวกัน ขอให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบและซักข้อมูลแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดความชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๕) ประเด็นการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมโรงเรียนเอกชนในระบบ

ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) รับดำเนินการเพื่อแก้ไขกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวกับการกู้เงินเพื่อการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ซึ่งปัจจุบันกองทุนส่งเสริมโรงเรียนเอกชนครอบคลุมเฉพาะโรงเรียนเอกชนในระบบเท่านั้น สำเนาถูกต้อง

(นายธีรพงศ์ เพ็ชรสุก)

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

๖) มาตรการช่วยเหลือสำหรับโรงเรียนเอกชนปิดกิจการ

แม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จะมีแผนงานร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย ในเรื่องการถูกใจนแบบ Soft loan แล้วก็ตาม แต่ในสถานการณ์ปัจจุบัน ธนาคารหรือสถาบันการเงินไม่ต้องการแบกรับความเสี่ยง เนื่องจากหากไม่สามารถชำระหนี้ได้จะถึงขั้นต้องการยึดหลักประกัน ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่ตั้งของโรงเรียนเอกชน สถาบันการเงินจึงไม่อนุมัติเงินกู้ให้กับโรงเรียนเอกชน ทำให้โรงเรียนเอกชนไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ และเมื่อโรงเรียนเอกชนต้องปิดกิจการลง ครูโรงเรียนเอกชนก็อาจไม่ได้รับเงินชดเชยตามที่กฎหมายกำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าครูจะสามารถฟ้องร้องผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนต่อศาลแรงงานได้แต่อาจจะไม่ได้รับเงิน เพราะการปิดกิจการส่วนใหญ่เกิดจากการที่โรงเรียนเอกชนไม่มีเงินในการบริหาร ที่ประชุมจึงมีมติให้มีการปรับแก้ไขกฎหมายหรือระเบียบของกองทุนสงเคราะห์ให้สามารถนำเงินกองทุนสงเคราะห์มาใช้ให้เหมาะสมสมกับสถานการณ์ได้ ซึ่งอาจเป็นเงินที่สะสมไว้สำหรับจ่ายเมื่อครูเกษียณหรือออกจากงาน และควรมีการใกล้ทางกันภายในก่อนการนำเรื่องขึ้นสู่ศาล และมอบหมายให้ สช. กำกับดูแลการแก้ไขปัญหาในประเด็นดังกล่าว

๒. การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

มาตรการให้ความช่วยเหลือนักเรียน ครู และโรงเรียนเอกชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid - 19) ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และกระทรวงศึกษาธิการ ที่อยู่ระหว่างการอนุมัติ หรืออยู่ระหว่างเสนอเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๑) เงินช่วยเหลือผู้ปกครองและนักเรียนเพื่อคดavarค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา จำนวน ๒,๐๐๐ บาท ต่อคน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ได้ดำเนินการเบิกจ่ายเรียบร้อย แต่สำหรับกรณีเงินช่วยเหลือโรงเรียน จำนวน ๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท อาจจะไม่สามารถทำได้ เพราะยังไม่ได้รับงบประมาณในส่วนนี้

(๒) ขอให้ สช. ประสานงานกับการประปาและไฟฟ้าเพื่อขอปั๊มน้ำดื่มค่าใช้จ่าย โดยเหตุผลว่า โรงเรียนเอกชนซึ่งเป็นสถานศึกษาทางเลือก แม้จะเป็นธุรกิจที่แสวงหากำไร แต่ขณะนี้มีสถานการณ์ปกติที่โรงเรียนจะมีรายได้ให้เพียงพอต่อการเปิดกิจการ ดังนั้น เพื่อให้โรงเรียนเอกชนเปิดให้บริการต่อไปได้ การประปาและไฟฟ้าควรพิจารณาปรับลดค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นชั่วคราวไปก่อน เพื่อให้เป็นธรรมย คือ นักเรียน ได้รับสิทธิประโยชน์จากการเรียนรู้และศึกษาอย่างเต็มที่

(๓) กรณีการถูกเงินทุนหมุนเวียนภายใต้เงื่อนไขที่สถาบันการเงินอื่นเพื่อมาชำระหนี้ภายใต้อีกที่ แล้วไม่ใช้วัตถุประสงค์ที่ถูกต้อง เปรียบเสมือนเป็นการ Refinance ซึ่งเป็นการต้องห้ามไม่ให้กระทำการได้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ แต่ขอให้ สช. ดำเนินการส่งเรื่องให้แก่คณะกรรมการที่มีอำนาจที่เกี่ยวข้องพิจารณาใหม่เพื่อเป็นการช่วยเหลือกรณีดังกล่าว

(๔) เงินอุดหนุนโรงเรียนเอกชนสำหรับเด็กพิการอยู่ระหว่างการนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เนื่องจากสถานการณ์โควิดทำให้การบริจาคมลลง และรัฐมนตรีมีนโยบายจะเพิ่มค่าใช้จ่ายให้กับเด็กขึ้นพื้นฐานทั้งหมด ซึ่งเป็นนโยบายที่กำลังรอรับการพิจารณาอนุมัติต่อไป

สำเนาถูกต้อง

นายธีรพงษ์ เพ็ชรสุก

เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

๕) ขอให้ สช. เร่งรัดการศึกษาวิจัยที่ร่วมกับสภากาชาดเพื่อวางแผนเกี่ยวกับการเพิ่มเงินเดือนครูโรงเรียนเอกชนในอนาคต เพื่อผู้ตรวจการแผ่นดินจะได้นำเสนอในหลักการให้แก่รัฐบาลเพื่อรับไว้พิจารณาภายใต้เงื่อนไขหรือเงื่อนเวลาเมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติหรือภาวะที่เศรษฐกิจดีขึ้นในอนาคต

๖) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจะข่วยติดตามเรื่องงบประมาณที่รัฐบาลรับว่าจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือเยียวยา โดยเขตเชียรายได้ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนเอกชน จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท (๕,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน ระยะเวลา ๓ เดือน ตั้งแต่เดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๓) ซึ่ง สช. แจ้งต่อที่ประชุมว่า ยังไม่ได้รับจากกระทรวงศึกษาธิการ

สำเนาอยู่กต้อง

นายธีรพงศ์ เพ็ชรสก
เจ้าหน้าที่สอบสวนชำนาญการ

ที่ มท ๐๙๐๗/ว.๑๐๑

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กก ๑๐๒๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๓๗

เรื่อง การทุจริตและประพฤติมิชอบเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีป้าย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- สังฆ์สัมมาด้วย ๑. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๙๐๗/ฯ (ก) ๒๐๒๗ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๓๗
 ๒. มาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีป้าย

ด้วยคณะกรรมการ ป.ป.ป. ได้เสนอมาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในเรื่องการเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีป้าย เพื่อให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๓๗ ลงมติเห็นชอบกันมุตระกර์ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในเรื่องการจัดเก็บภาษีป้าย ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ป.เสนอ โดยยกไปให้กระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณาดำเนินการโดยต่อวน แล้วนำเสนอกลับคณะกรรมการต่อไป

เพื่อบริบัติให้เป็นไปตามมติดีคณะกรรมการรัฐมนตรี จึงขอให้จังหวัดแจ้งให้หน่วยงานบริหารราชการส่วนภูมิภาคทราบดังต่อไปนี้

๑. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบว่า การติดตั้งป้ายจะต้องดำเนินการอย่างไร ป้ายชนิดใด ประเกดใจบ้างที่ต้องอยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษีป้ายหรือได้รับการยกเว้น การติดตั้งป้ายอย่างไรเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระบะบบและข้อบังคับ ตลอดจนโทษของการหลักเลี้ยง ฝ่าฝืนกฎหมาย ระบะบบ ข้อบังคับ ดังกล่าว โดยจัดทำเป็นเอกสาร เสิ่นเล็กๆ หรือแผ่นพับ แจกให้แก่ผู้ที่สมควรทราบและแนบกับแบบฟอร์มในการจัดเก็บภาษีป้ายด้วย โดยให้ดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องตลอดไป

๒. กรณีที่มีการฝ่าฝืนกฎหมายโดยจงใจ หรือเมื่อมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนให้ทราบแล้ว หากยังประกยว่า มีการฝ่าฝืนกฎหมายอยู่อีกให้ดำเนินการทางกฎหมายแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองป้ายที่ติดตั้งฝ่าฝืนพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อบัญญัติห้องถังน้ำที่ต้องดำเนินการตามความในมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติรักษาราชความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๗ และประมวลกฎหมายอาญาอย่างชัดแจ้ง รวมทั้งต้องเรียกเก็บภาษีป้ายให้ถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมายทุกรายด้วย

๓. บัญชีที่จะต้องขออนุญาตและได้รับอนุญาตให้ติดตั้งให้เจ้าของป้าย หรือผู้ได้รับอนุญาตให้ติดตั้งแสดงหลักฐาน การได้รับอนุญาต และหลักฐานการชำระภาษีป้ายแต่ละปีไว้ในสถานที่ติดตั้งป้าย หรือสถานที่ทำการหากไม่อาจแสดงไว้ ณ สถานที่ติดตั้งป้าย โดยเปิดเผยและให้เจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบได้โดยง่าย

๔. ดำเนินการสำรวจตรวจสอบป้ายทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นป้ายที่ติดตั้งถูกต้องตามกฎหมายหรือฝิดกฎหมาย โดยส่งเสริมความเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มาเป็นหลักฐานในการแยกประเภทป้ายและประเมินภาษีป้าย จัดทำหรือแก้ไขแผนที่ภาษีป้ายรวมทั้งการตรวจสอบและการติดตามการจัดเก็บภาษีป้ายต่อไป

๔. ในการยื่นขออนุญาตติดตั้งป้าย หรือเสียภาษีป้าย ให้เจ้าของป้ายหรือผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายแจ้งขนาด และรูปแบบของป้ายและแผนผังบริเวณที่ติดตั้งป้ายนั้น มาพร้อมกับค่าขออนุญาตติดตั้งป้ายหรือแบบแสดงรายการการภาำษีป้ายแล้วแต่กรณีด้วยเพื่อประโยชน์ในการสำรวจตรวจสอบตลอดจนการปรับปรุงแผนที่ภาำษีป้ายต่อไป

๕. ปรับปรุงแก้ไขข้อบัญญัติห้องถีนที่ออกตามความในมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความคุมอาชาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดตั้งป้าย ให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน โดยให้ป้ายที่ฝาฟินข้อบัญญัติห้องถีนที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันไม่มีลักษณะที่จะเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และไม่ทำให้ขาดความเนินระเบียบเรียบ秩และความสะอาดของบ้านเมืองให้เป็นป้ายที่ติดตั้งได้โดยชอบด้วยกฎหมายและสำหรับป้ายที่ติดตั้งโดยมีลักษณะที่จะเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือทรัพย์สินของประชาชน หรือทำให้ขาดความเนินระเบียบเรียบ秩และความสะอาดของบ้านเมืองนั้น จะต้องดำเนินการปลดป้ายดังกล่าวลงทุกป้าย โดยเด็ดขาด

ทั้งนี้ ไม่ส่วนของการให้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ขณะนี้ กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการยกเว้นกฎหมายโดยคณะกรรมการรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการแล้วและอยู่ระหว่างการพิจารณาขอขอกองกรรมการกฤษฎิกา

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งให้ทราบไปยังการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้เป็นไปตามนัยข้างต้น แล้วให้จังหวัดรายงานผลการดำเนินการให้กระทรวงมหาดไทยทราบ ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๗๗ ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

เจริญจิตต์ ณ สงขลา
(นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
กองคลังส่วนท้องถิ่น
โทร. (๐๒) ๒๒๒-๙๙๙๙, ๒๒๒-๗๗๗๗

ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4198/2559

นางจอมใจ พงษ์ภารวิช
เทศบาลเมืองจันทบุรี

โจทก์
จำเลย

พ.ร.บ.ภาษีป้าย พ.ศ.2510 มาตรา 8 (9)

พ.ร.บ.โรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 มาตรา 28, 127 (1)

การพิจารณาว่าป้ายของโรงเรียนเอกชนใดจะได้รับยกเว้นภาษีป้ายตาม พ.ร.บ.ภาษีป้าย พ.ศ.2510 มาตรา 8 (9) หรือไม่ ต้องพิจารณาประกอบกับ พ.ร.บ.โรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.โรงเรียนเอกชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2554 มาตรา 28 และมาตรา 127 (1) ที่กำหนดถึงการใช้ชื่อของโรงเรียนเอกชนในระบบและนอกระบบ ซึ่งก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายโรงเรียนเอกชนดังกล่าว เดิมมี พ.ร.บ.โรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 มาตรา 54 บัญญัติให้ผู้รับใบอนุญาตจัดมีป้ายแสดงชื่อโรงเรียนเป็นอักษรไทยขนาดใหญ่ ซึ่งกฎหมายโรงเรียนเอกชนฉบับเดิมและฉบับที่ใช้บังคับในปัจจุบันกำหนดไว้ชัดเจนว่า ป้ายของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนหมายความถึงป้ายแสดงชื่อของโรงเรียนเท่านั้น โดย พ.ร.บ.โรงเรียนเอกชนฉบับใหม่มิได้เปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์เรื่องป้ายชื่อของโรงเรียนตาม พ.ร.บ.โรงเรียนเอกชนฉบับเดิมแต่อย่างใด เพียงแต่เพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับตัวอักษรที่แสดงอยู่บนป้ายชื่อของโรงเรียน ดังนั้น ป้ายของโรงเรียนเอกชนในระบบและนอกระบบที่จะได้รับยกเว้นภาษีป้ายตามมาตรา 8 (9) จึงต้องเป็นป้ายแสดงชื่อของโรงเรียนเป็นอักษรไทยขนาดใหญ่พอดีควร และป้ายนั้นติดไว้ที่บริเวณโรงเรียนเอกชนที่ชัดเจน ได้ง่าย โดยต้องมีคำว่า "โรงเรียน" ประกอบชื่อด้วย เมื่อป้ายพิพากษาของโจทก์ทั้งสองป้ายมิได้มีชื่อโรงเรียนเพียงอย่างเดียว แต่มีอักษรต่างประเทศประปานอยู่ และมีข้อความอื่นแสดงหลักสูตรที่เปิดสอนพร้อมหมายเลขอรหัสพทท. ซึ่งมีลักษณะเป็นการโฆษณาการเพื่อหารายได้ แม้จะติดไว้บริเวณโรงเรียน ย่อมไม่ได้รับยกเว้นตามมาตรา 8 (9) พ.ร.บ.ภาษีป้าย พ.ศ.2510

โจทก์ฟ้องขอให้แก้ไขคำวินิจฉัยแบบแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ที่ ฉบับ 52005/1299 ลงวันที่ 23 เมษายน 2556 เป็นว่าป้ายของโรงเรียนโจทก์ตามฟ้องได้รับการยกเว้นภาษีป้ายตามกฎหมาย กับให้จำเลยคืนเงินค่าภาษีป้าย 680 บาท แก่โจทก์

จำเลยให้การและแก้ไขคำให้การขอให้ยกฟ้อง

ศาลภาษีอากรกลางพิพากษาให้เพิกถอนการประเมินตามหนังสือแจ้งการประเมิน (ก.ป.3) ที่ 161/2556 และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามแบบแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ (ก.ป.5) ที่ ฉบับ 52005/1299 ลงวันที่ 23 เมษายน 2556 กับให้จำเลยคืนเงินค่าภาษีป้าย 680 บาท แก่โจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

จำเลยอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังยุติตามที่คุณความไม่โต้แยกกันว่า โจทก์ได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนเอกชนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 ชื่อว่า "โรงเรียนพัฒนาวิชญ์" ดังอยู่เลขที่ 156 ถนนศรีจันทร์ ตำบลวัดใหม่ อ่าเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ตามใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน โจทก์เป็นเจ้าของป้ายของโรงเรียนดังกล่าวจำนวน 2 ป้าย ซึ่งติดตั้งไว้ ณ อาคารหรือบริเวณของโรงเรียน เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2556 โจทก์ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย (ก.ป. 1)

ประจำปีภาษี 2556 ต่อจำเลยแสดงรายละเอียดประเภทป้าย ขนาดป้าย จำนวนป้าย ข้อความหรือภาพและเครื่องหมายที่ปรากฏในป้ายไว้ดังนี้ (1) ป้ายประเภทที่ (1) ขนาดป้ายกว้าง 70 เซนติเมตร ยาว 90 เซนติเมตร เนื้อที่ป้าย 6,300 ตารางเซนติเมตร จำนวน 1 ป้าย มีข้อความว่า "ยู-คิด วิทย์ ม. ดัน คณิต ป.1-ม.3 อังกฤษ ป.1-ม.6 โทร.087-0155388 087-1276193" (2) ป้ายประเภทที่ (3) ขนาดป้ายกว้าง 60 เซนติเมตร ยาว 100 เซนติเมตร เนื้อที่ป้าย 6,000 ตารางเซนติเมตร จำนวน 1 ป้าย มีข้อความว่า "โรงเรียนกวดวิชาพัฒนาวิชัญ U-KID คณิต ป.1-ม.3 อังกฤษ ป.1-ม.6 ตามแบบแสดงรายการภาษีป้าย (ก.ป.1) พนักงานเจ้าหน้าที่ของจำเลยประเมินป้ายลำดับที่ 1 เป็นป้ายที่มีอักษรไทยคิดอัตรา 3 บาท ต่อห้าร้อยตารางเซนติเมตร เป็นเงินค่าภาษี 200 บาท ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 5 (พ.ศ.2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.2510 (1) ป้าย ลำดับที่ 2 เป็นป้ายที่มีอักษรไทยบางส่วนอยู่ใต้หรือต่ำกว่าอักษรต่างประเทศคิดอัตรา 40 บาทต่อห้าร้อยตารางเซนติเมตร เป็นเงินค่าภาษี 480 บาท ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 5 (พ.ศ.2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.2510 (3) (ข) รวม เป็นเงินภาษีป้าย 680 บาท ตามหนังสือแจ้งการประเมินจากทักษาระค่าภาษีป้ายแก่จำเลยแล้ว โจทก์ยื่นอุทธรณ์การประเมินตามแบบอุทธรณ์ภาษีป้าย ต่อมนายกเทศมนตรีเมืองจันทบุรีแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้โจทก์ทราบตามแบบแจ้งคำวินิจฉัย โจทก์ไม่เห็นด้วยจึงฟ้องเป็นคดีนี้

มีปัญหาข้อกฎหมายดังนี้ วินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยเพียงประการเดียวว่า ป้ายพิพากษาของโจทก์ทั้งสองป้ายได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีป้ายตามมาตรา 8 (9) แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.2510 หรือไม่ จำเลยอุทธรณ์ว่า ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 มาตรา 28 และ 127 (1) กำหนดให้ชื่อของโรงเรียนต้องใช้อักษรไทยขนาดใหญ่พอสมควรติดไว้ที่บริเวณโรงเรียน ณ ที่ซึ่งเห็นได้ง่าย โดยต้องมีคำว่า "โรงเรียน" ประกอบชื่อด้วย ในกรณีที่มีอักษรต่างประเทศกำกับต้องไม่มีขนาดใหญ่กว่าอักษรไทย ถือเป็นป้ายของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนที่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา 8 (9) แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.2510 ป้ายพิพากษามีเช่นป้ายที่มีข้อความแสดงชื่อโรงเรียนเพียงอย่างเดียว แต่เป็นป้ายชื่อโรงเรียนบนข้อความอื่นและโจทก์ใช้ป้ายหั้งสองโฆษณาการค้าเพื่อหารายได้ ไม่อาจถือเป็นป้ายของโรงเรียนเอกชนที่ได้รับยกเว้นภาษีป้ายนั้น ศาลฎีกແຜนกดีภาษีอกรเห็นว่า ปัญหานี้มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.2510 บัญญัติว่า "เจ้าของป้ายไม่ต้องเสียภาษีภาษีป้ายสำหรับป้ายดังต่อไปนี้..(๙) ป้ายของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่แสดงไว้ ณ อาคาร หรือบริเวณของโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น" การที่จะพิจารณาว่าป้ายของโรงเรียนเอกชนใดจะได้รับยกเว้นภาษีป้ายตามมาตรา 8 (9) หรือไม่ ต้องพิจารณาจากบทบัญญัติดังกล่าวประกอบกับพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2554 ที่กำหนดถึงการใช้ชื่อของโรงเรียนเอกชนในระบบไว้ในมาตรา 28 ว่า "ชื่อของโรงเรียนในระบบต้องใช้อักษรไทยขนาดใหญ่พอสมควรติดไว้ที่บริเวณโรงเรียนในระบบ ณ ที่ซึ่งเห็นได้ง่าย โดยต้องมีคำว่า "โรงเรียน" ประกอบชื่อด้วย ในกรณีที่มีอักษรต่างประเทศกำกับ ต้องไม่มีขนาดใหญ่กว่าอักษรไทย..." และมาตรา 127 (1) กำหนดให้นำบทบัญญัติตามมาตรา 28 มาใช้บังคับแก่โรงเรียนนอกระบบโดยอนุโลม ซึ่งก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายโรงเรียนเอกชนฉบับดังกล่าว เดิมมีพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 มาตรา 46 บัญญัติว่า "ให้ผู้รับใบอนุญาตจัดให้มีป้ายแสดงชื่อโรงเรียนเป็นอักษรไทยขนาดใหญ่ พอเห็นได้ในระยะอันสมควรติดไว้ที่โรงเรียนหรือบริเวณโรงเรียน ณ ที่ซึ่งเห็นได้ง่าย" อันแสดงให้เห็นว่า กฎหมายโรงเรียนเอกชนทั้งฉบับเดิมและฉบับที่ใช้บังคับในปัจจุบันกำหนดไว้ชัดเจนว่า ป้ายของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนหมายความถึงป้ายแสดงชื่อของโรงเรียนเท่านั้น โดยพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนฉบับใหม่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์เรื่องป้ายชื่อของโรงเรียนเอกชนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนฉบับเดิมแต่อย่างใด เพียงแต่เพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับตัวอักษรที่แสดงอยู่บนป้ายชื่อของโรงเรียน ดังนั้น ป้ายของโรงเรียนเอกชนในระบบและนอกระบบที่จะได้รับยกเว้นภาษีป้ายตามมาตรา 8 (9) แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.2510 จึงต้องเป็นป้ายแสดงชื่อของโรงเรียนเป็นอักษรไทย ขนาดใหญ่พอสมควร และป้ายนั้นติดไว้ที่บริเวณโรงเรียนเอกชนที่ซึ่งเห็นได้ง่าย โดยต้องมีคำว่า โรงเรียน ประกอบชื่อด้วย เมื่อป้ายพิพากษาของโจทก์ทั้งสองป้ายมิได้มีชื่อโรงเรียนเพียงอย่างเดียว แต่มีอักษรภาษาต่างประเทศปะปนอยู่ และมีข้อความอื่นแสดง

หลักสูตรที่เปิดสอนพร้อมหมายเลขอรับคัด พ.ศ. ซึ่งมีลักษณะเป็นการโฆษณาการเพื่อหารายได้ แม้จะติดไว้บริเวณโรงเรียน ย่อมไม่ได้รับยกเว้นตามมาตรา 8 (9) แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.2510 โดยที่เป็นเจ้าของป้ายจึงมีหน้าที่เสียภาษีป้ายตามมาตรา 7 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.2510 อุทธรณ์ของจำเลยพังชั้น ส่วนอุทธรณ์ข้ออื่นของจำเลยไม่จำต้องวินิจฉัย เพราะมิทำให้ผลดีเปลี่ยนแปลงไป ที่ศาลภาษีอากรกลางพิพากษาให้เพิกถอนการประเมินและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของนายกเทศมนตรีของจ้าเฉยจึงไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากร

พิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง ค่าฤทธิธรรมเนียมหั้งสองค่าให้เป็นพับ

(รัชพันธ์ ประพุทธโนติสาร-ไสวเลเกช วัฒนพันธุ์-นิพันธ์ ช่วยสกุล)

ศาลภาษีอากรกลาง - นายสมศักดิ์ อินทร์พันธุ์

แหล่งที่มา กองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

แผนก ภาษีอากร

หมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้น พ 182/2556

หมายเหตุ